

Κυριακή 19η Νοεμβρίου 2023

Κυριακή Θ' Λουκᾶ.

(Λουκ. 12, 16 – 21).

«*διελογίζετο ἐν ἑαυτῷ*» (Λουκ.12, 17).

Ἡ σκέψη εἶναι τό ὑπέρτατο καί πλέον πολύτιμο δῶρο τοῦ Δημιουργοῦ στόν ἄνθρωπο. Ἀπ' ὅλα τά πλάσματα ὁ Θεός μόνο στόν ἄνθρωπο ἔδωσε τό προνόμιο νά διαλογίζεται ἐλεύθερα, νά αἰσθάνεται καί νά ἐνεργεῖ σύμφωνα μέ τά δεδομένα τῆς ἐλεύθερης σκέψης του. Ἡ διαδικασία τοῦ διαλογισμοῦ ἔχει μία ἀφετηρία, πού εἶναι ἡ καρδιά τοῦ ἀνθρώπου, καί ἔχει καί μία κατάληξη, πού εἶναι οἱ πράξεις του. Οἱ διαλογισμοί εὐθύνονται γιά τήν ἁμαρτία, ἀλλά εὐθύνονται καί γιά τήν ἀγιότητα. Στήν παραβολή τοῦ ἄφρονος πλουσίου, πού ἀκούσαμε σήμερα στό εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα τῆς ἡμέρας, βλέπουμε ἕναν

ἄνθρωπο νά διαλογίζεται, ἀλλά στό τέλος νά ἀποδεικνύεται ἄφρων. Εἶναι τραγικά ὀξύμωρο ἡ σκέψη νά ὀδηγεῖ στήν ἀπερισκεψία. Οἱ διαλογισμοί καί τά σχέδια νά ὀδηγοῦν στήν ἀφροσύνη καί τήν ἀνοησία.

«Διελογίζετο ἐν ἑαυτῷ» ὁ πρωταγωνιστής τῆς σημερινῆς ἱστορίας. Ἔκανε μία σύσκεψη μέ τόν ἑαυτό του. Ἔβαλε τό μυαλό του νά δουλέψει. Ἀμέτρητοι λογισμοί καί σκέψεις τόν κύκλωσαν καί βούιζαν γύρω ἀπό τήν καρδιά του, ὅπως βούιζουν οἱ μέλισσες γύρω ἀπό τήν κερήθρα. Οἱ ἀτελείωτες μέριμνες καί τά ἀνεκπλήρωτα σχέδια τόν κατέδειξαν κατώτερο τῆς εὐλογημένης καρποφορίας καί τοῦ πλούτου πού τοῦ δόθηκαν ὡς δῶρα ἀπό τόν Θεό. Ὅλη αὐτή ἡ δαιδαλώδης διαδρομή τῆς σκέψης του τελικά κατέληξε σέ λάθος ἀποφάσεις, διότι ἡ ἀφετηρία τῶν λογισμῶν του δέν ἦταν τό θέλημα τοῦ Θεοῦ, δηλαδή ἡ ἀγάπη, ἀλλά ἦταν

ὁ ἐγωισμός του, δηλαδή ἡ ἀτομικὴ ἀπόλαυση τῶν ἀγαθῶν του.

Βλέπουμε λοιπόν ὅτι οἱ λογισμοὶ ἔχουν τρεῖς ποιότητες. Πρῶτον, εἶναι οἱ δαιμονικοὶ λογισμοὶ. Δεύτερον, εἶναι οἱ ἀνθρώπινοι λογισμοὶ καὶ τρίτον, εἶναι οἱ θεοειδεῖς λογισμοὶ.

Οἱ δαιμονικοὶ λογισμοὶ προέρχονται ἀπὸ τον μισόκαλο καὶ μισάνθρωπο διάβολο. Εἶναι γεμάτοι ἀπὸ ψέματα. Κτίζονται πάνω στὴν πλάνη. Σκοπὸ ἔχουν νὰ ὀδηγήσουν τὸν ἄνθρωπο στὴ λησμοσύνη τοῦ Θεοῦ. Τὸ ἀποτέλεσμά τους εἶναι ἡ ἀποκοπὴ τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὸν Θεό, ἡ ἀπομόνωση τοῦ ἀνθρώπου, ὁ ἐγκλωβισμός του μέσα στὸν ἐγωισμό, ἡ αἰχμαλωσία στὰ πολυκέφαλα πάθη καὶ ἡ πτώση στὴν ἁμαρτία. Ὁ διάβολος σκορπίζει τοὺς δαιμονικοὺς λογισμοὺς πολὺ μυστικά καὶ ἀδιόρατα μέσα στὸν ἄνθρωπο. Γιὰ νὰ μὴν ξεσηκώσει τὴν ἀντίσταση τῆς συνείδησης, χρησιμοποιεῖ τὸ ψέμα. Παρουσιάζει τὴν

ἁμαρτία σάν κάτι καλό, σάν κάτι φυσικό, σάν
 κάτι πού δέν πειράζει, σάν κάτι ἀπαραίτητο,
 μερικές φορές μάλιστα σάν κάτι θεϊκό. Σιγά
 καί ἀθόρυβα διαστρεβλώνει τή σκέψη καί
 ὀδηγεῖ στήν αἰχμαλωσία τῶν παθῶν, γιά τά
 ὅποια φτάνει στό σημεῖο ὁ ἄνθρωπος νά πε-
 ρηφανεύεται. Ἔτσι, ὄχι μόνο μένει στήν
 ἀμετανοησία, ἀλλά πέφτει καί στήν ἀπελπισία,
 ἀφοῦ ἀδυνατεῖ νά κατανοήσει τίς αἰτίες τῆς
 τραγικότητας πού βιώνει. Οἱ δαιμονικοί λογι-
 σμοί ρίχνουν καί φυλακίζουν τόν ἄνθρωπο στά
 τρία μεγάλα πάθη, στή φιλαυτία, στή φιλοχρη-
 ματία καί στή φιληδονία. Ὁ ἄνθρωπος, πού
 θέλει νά ζήσει πνευματική ζωή, βρίσκεται σέ
 μία ἀδιάκοπη ἐπαγρύπνηση, προκειμένου νά
 καταλαβαίνει ἐγκαίρως τίς ἐπιθέσεις τῶν
 δαιμονικῶν λογισμῶν καί, μέ ἐργαλεῖο τήν
 προσευχή καί τήν ἐξομολόγηση, νά
 ἀντιστέκεται ἀποτελεσματικά σ' αὐτούς.

Ἡ δεύτερη ομάδα τῶν λογισμῶν, πού κυριαρχοῦν στήν ἀνθρώπινη σκέψη, εἶναι οἱ ἀνθρώπινοι λογισμοί. Ἡ δυνατότητα τοῦ ἀνθρώπου νά διαλογίζεται, τόν βοηθάει στό νά τακτοποιεῖ τίς ὑποθέσεις τῆς ζωῆς του, νά ἐκπαιδεύεται, νά καλλιεργεῖ τόν πολιτισμό, νά προοδεύει καί νά εὐημερεῖ. Οἱ ἀνθρώπινοι λογισμοί ἔχουν οὐδέτερο χαρακτήρα. Δέν ἐπιφέρουν πνευματική ζημιά στόν ἄνθρωπο, ἀλλά οὔτε καί τόν βοηθοῦν νά ἀνέβει στή γνώση τοῦ Θεοῦ καί στή θέωση. Ἀνάλογα μέ τήν καθαρότητα τῆς καρδιάς καί ἀνάλογα μέ τόν σκοπό πού θέλουν νά ἐξυπηρετήσουν, ἢ ἐξοκείλουν πρός τήν ἁμαρτία ἢ προσιδιάζουν πρός τήν ἀρετή. Ἐάν ἡ ἀφετηρία αὐτῶν τῶν σκέψεων εἶναι ὁ ἐγωισμός, τότε ὀδηγοῦν στήν ἁμαρτία. Ἐάν ἡ ἀφετηρία τῶν λογισμῶν εἶναι ἡ ἀγάπη, τότε ὀδηγοῦν στήν ἀρετή. Ἀνθρώπινοι λογισμοί ἦταν οἱ σκέψεις πού ἔκανε σήμερα ὁ ἄφρων πλούσιος. Δέν ἦταν

κακό πού σχεδίαζε τί νά κάνει μέ τά
 ύπάρχοντά του. Κακό ἦταν τό γεγονός πώς
 στό ἐπίκεντρο τῶν λογισμῶν του ἦταν ὁ
 ἑαυτός του. Δέν τοῦ πέρασε ἀπό τό μυαλό
 οὔτε νά εὐχαριστήσῃ τόν Θεό γιά τήν πλούσια
 καρποφορία οὔτε νά ἐλεήσει τόν συνάνθρωπο
 ἀπό τήν πλούσια καρποφορία. Ἐπίσης δέν
 σκέφτηκε ὅτι αὐτός ἦταν ὁ διαχειριστής τῆς
 περιουσίας του, ὄχι ὁ ἀληθινός ἰδιοκτήτης,
 ἀφοῦ ὁ χρόνος καί ὁ θάνατος ἀρπάζουν ὅλα
 τά ύπάρχοντα τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ διαχείριση
 τῆς περιουσίας εἶναι ἀνθρώπινη σκέψη μέ
 οὐδέτερο χαρακτήρα. Ὁ σκοπός καί ὁ στόχος
 αὐτῆς τῆς διαχείρισης εἶναι πού ὁδηγοῦν στήν
 ἁμαρτία ἢ στή σωτηρία. Ὁ πιστός ἄνθρωπος
 προσανατολίζει ὅλες τίς σκέψεις του στόν Θεό.
 Κάνει τούς λογισμούς του ὑπηρέτες τοῦ Θεοῦ
 καί ὄχι ἐργαλεῖα τῆς ἁμαρτίας.

Τέλος, ὑπάρχουν καί οἱ θεοειδεῖς λογι-
 σμοί. Εἶναι οἱ σκέψεις πού ἀναφέρονται στόν

Θεό. Αὐτοί οἱ διαλογισμοί ξεκινοῦν ἀπό τήν ἀγάπη γιά τόν Θεό, ἀπό τήν ἐπιθυμία τοῦ ἀνθρώπου νά εἶναι σέ κοινωνία καί ἔνωση μέ τόν Κύριο, ἀπό τόν πόθο γιά τόν Θεό, ἀπό τήν ἀκόρεστη ἔφεση τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τόν οὐρανό. Οἱ θεοειδεῖς λογισμοί ὁδηγοῦν στήν προσευχή, ἐφευρίσκουν τρόπους διακονίας καί θυσιαστικῆς προσφορᾶς, ὑποβάλλουν τήν ἀνάγκη τῆς γνώσης καί ἐφαρμογῆς τοῦ θείου θελήματος. Οἱ εὐλογημένοι αὐτοί λογισμοί συγκρατοῦν τόν Θεό στό κέντρο τῆς ὑπαρξης τοῦ ἀνθρώπου. Συγκεντρώνουν ὅλα τά στοιχεῖα τῆς ἀνθρώπινης ὑπαρξης σ' αὐτό τό κέντρο. Ἀποτρέπουν τή διασπάθιση καί τόν ἀτέρμονο περισπασμό τοῦ μυαλοῦ στά φθαρτά καί πεπερασμένα καί μέ ἀπλότητα τό συμμαζεύουν στό «ένός ἐστί χρεία». Ἐνώνουν τήν κατακερματισμένη ψυχή ἀπό τά κτυπήματα τῆς ζωῆς σέ μία ἐνότητα, πού ἔχει ὡς μοναδική ἀναφορά τόν Χριστό. Οἱ θεοειδεῖς λογισμοί

ἐμπνέουν τήν ἀνάγκη γιά συμμετοχή στά μυστήρια, τήν ἀδιάσπαστη καί ἀδιάκοπη προσευχή, τή φιλανθρωπία, τή μελέτη τῆς θείας ἀποκάλυψης στή φύση καί στό περιβάλλον. Φιλτράρουν καί καθαρίζουν τήν καρδιά ἀπό κάθε βρωμιά καί ἁμαρτωλή πρόθεση. Καθοδηγοῦν τόν «ἀλήτη» νοῦ ὅχι ὅπου θέλει ἐκεῖνος, ἀλλά μόνον στά μονοπάτια τῆς συνάντησης μέ τόν Θεό.

Οἱ λογισμοί εἶναι σάν τά ταξιδιάρικα πουλιά καί σάν τά ἀεροπλάνα πού πετοῦν στόν οὐρανό τῆς ψυχῆς μας. Ὅσο εἶναι περαστικοί, δέν εὐθυνόμαστε γι' αὐτούς. Ἐάν καλέσουμε κάποιους νά προσγειωθοῦν στήν ὑπαρξή μας, ἄς εἶναι πρῶτοι οἱ θεοειδεῖς λογισμοί. Αὐτοί θά μεταμορφώσουν καί θά διορθώσουν καί ὅλους τούς ὑπόλοιπους, ἔτσι ὥστε οἱ λογισμοί μας νά γίνουν οἱ ὑπηρέτες τοῦ Θεοῦ καί τό θεῖο δῶρο τῆς σκέψης νά γίνει τό κύριο ἐργαλεῖο τῆς σωτηρίας μας. Ἀμήν.